

KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU MỘT SỐ BIỆN PHÁP KỸ THUẬT NHẪM NÂNG CAO NĂNG SUẤT, CHẤT LƯỢNG HOA LILY YELLOWEEN TẠI MIỀN TRUNG, VIỆT NAM

Đặng Văn Đông¹, Mai Thị Ngoan¹

TÓM TẮT

Hoa lily (*Lilium* sp) là một trong những loại hoa có nhu cầu tiêu dùng khá cao. Trong nhiều năm trở lại đây, với những kết quả nghiên cứu về giống, quy trình canh tác của các nhà khoa học, hoa lily đã được trồng ở hầu khắp các tỉnh miền Bắc, miền Trung Việt Nam và có thể nói lily đang trở thành loại hoa không thể thiếu với một số chủ vườn chuyên nghiệp trồng hoa. Miền Trung có khí hậu nắng, nóng; đây là một trong những yếu tố ảnh hưởng trực tiếp đến năng suất, chất lượng hoa, làm cho hiệu quả kinh tế mang lại từ việc sản xuất hoa lily chưa cao. Giai đoạn năm 2011-2013, Viện Nghiên cứu Rau quả đã nghiên cứu một số biện pháp kỹ thuật để nâng cao năng suất, chất lượng hoa nhằm mở rộng diện tích trồng hoa lily ở miền Trung.

Từ khóa: Lily, Yelloween, thâm canh, sinh trưởng, phát triển, miền Trung.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Hoa lily (*Lilium* sp.) là một trong những loại hoa có nhu cầu tiêu dùng khá cao. Trong nhiều năm trở lại đây, với những kết quả nghiên cứu về giống, quy trình canh tác các nhà khoa học đã nghiên cứu và cho thấy hoa lily được trồng ở hầu khắp các tỉnh miền Bắc, miền Trung Việt Nam và có thể nói hoa lily đang trở thành loại hoa không thể thiếu với một số chủ trang trại chuyên nghiệp trồng hoa. Trong giai đoạn 2011-2013, Viện Nghiên cứu Rau quả đã nhập nội một số giống hoa lily mới từ Hà Lan về khảo nghiệm và đã tuyển chọn được giống hoa lily Yelloween. Giống hoa này có màu vàng, rất thơm, khả năng sinh trưởng, phát triển khỏe; năng suất, chất lượng hoa cao, chống chịu sâu, bệnh tốt, phù hợp với điều kiện thời tiết, khí hậu nắng, nóng. Đề nâng cao năng suất, chất lượng hoa lily Yelloween, đồng thời mở rộng diện tích trồng giống hoa lily này ở miền Trung, chúng tôi tiến hành: "*Nghiên cứu một số biện pháp kỹ thuật nhằm nâng cao năng suất, chất lượng hoa lily Yelloween tại miền Trung Việt Nam*".

2. ĐỐI TƯỢNG, ĐỊA ĐIỂM, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Đối tượng nghiên cứu

Các nghiên cứu được tiến hành trên giống hoa lily Yelloween, hoa màu vàng, rất thơm được nhập nội từ Hà Lan, củ giống đã được xử lý ra mầm dài 2-3 cm, không có biểu hiện của sâu bệnh.

2.2. Địa điểm

Viện KHKTNN Bắc Trung bộ (Thành phố Vinh – Nghệ An), Trung tâm NC & PT Nông nghiệp Huế – TP Huế; HTX Phú Mậu 2 – Phú Vang (Thừa Thiên-Huế), Viện KHKTNN Duyên hải Nam Trung bộ (Quy Nhơn – Bình Định).

2.3. Thời gian nghiên cứu: Tháng 8/2011 - tháng 12/2013.

2.4. Nội dung nghiên cứu

- Nghiên cứu xác định thời vụ trồng, mật độ, kích thước củ giống, biện pháp xử lý mầm trước khi trồng và phương pháp tưới cho lily trong điều kiện vụ đông ở các tỉnh miền Trung Việt Nam.

- Nghiên cứu các biện pháp điều khiển nở hoa vào thời điểm mong muốn.

- Đánh giá kết quả áp dụng các biện pháp kỹ thuật tại các địa phương.

2.5. Phương pháp bố trí thí nghiệm

- Thí nghiệm về các biện pháp kỹ thuật được bố trí theo khối ngẫu nhiên đầy đủ với 3 lần nhắc lại, diện tích mỗi ô thí nghiệm là 5 m², tiến hành theo dõi 10 cây/1 ô thí nghiệm; các thí nghiệm được bố trí trong nhà lưới lợp ni lông che mưa và che giảm cường độ ánh sáng bằng lưới đen.

- Các yếu tố phi thí nghiệm được thực hiện đồng nhất như nhau trên các công thức thí nghiệm. Kỹ thuật chăm sóc, bón phân, phòng trừ sâu bệnh và một số biện pháp khác được áp dụng theo quy trình kỹ thuật trồng hoa của Viện NC Rau quả được Bộ NN & PTNT công nhận theo Quyết định số 548/QĐ-TT-CLT ngày 07/12/2010.

2.6. Chỉ tiêu theo dõi

- Theo dõi khả năng sinh trưởng, phát triển: Thời gian sinh trưởng, tỷ lệ mọc mầm, chiều cao

¹ Viện Nghiên cứu Rau quả

cây, đường kính thân, chất lượng hoa như: Số hoa/cành, tỷ lệ hoa thực thu, đường kính, chiều dài nụ hoa, độ bền hoa. Hiệu quả đầu tư: Tổng thu, tổng chi, lãi thuần, tỷ suất lợi nhuận. Số liệu được thu thập và xử lý bằng chương trình thống kê sinh học là Microsoft Excel, IRRISTAT 5.0.

3. KẾT QUẢ VÀ THẢO LUẬN

3.1. Nghiên cứu các biện pháp kỹ thuật thâm canh

3.1.1. Ảnh hưởng của thời vụ trồng đến sinh trưởng, phát triển của hoa lily Yelloween trồng tại một số địa phương năm 2011-2012

Đã bố trí thí nghiệm trong 2 năm, ở các thời điểm trồng và các địa điểm khác nhau tại khu vực miền Trung để tìm ra thời điểm trồng hoa lily Yelloween thích hợp, lấy số liệu trung bình. Kết quả được trình bày ở bảng 1.

Bảng 1. Ảnh hưởng của thời vụ trồng đến sinh trưởng, phát triển và chất lượng hoa lily Yelloween tại một số địa phương miền Trung năm 2011-2012

Công thức	Tỷ lệ sống (%)	Thời gian sinh trưởng (ngày)	Chiều cao cây (cm)	Số lá/cây (lá)	ĐK thân (cm)	Số hoa/cây (hoa)	Chiều dài nụ (cm)	ĐK nụ (cm)	ĐK hoa (cm)	Độ bền hoa cắt (ngày)
VBTB (Nghệ An)										
CT1(08/09)	97,5	67	101,5	91,8	0,7	3,7	11,4	2,5	15,1	8
CT2(06/10)	98,0	70	102,1	89,5	0,68	3,9	11,8	2,8	14,5	9
CT3 (03/11)	99,3	73	105,3	91,2	0,75	4,0	12,2	3	14,8	10
CT4 (25/11)	99,1	77	110,4	92,6	0,78	4,1	12,6	3,1	15,2	10
CT5 (14/12)	98,0	81	118,2	93,7	0,76	3,9	12,5	2,8	16	10
CV(%)			5,7	4,3	3,1	3,0	2,7	3,2		
LSD _{0,05}			3,2	1,1	0,12	0,09	1,04	0,16		
TTNN Huế (Huế)										
CT1(08/09)	98,5	65	98,5	92,3	0,67	3,5	11,6	2,6	14,7	8
CT2(06/10)	97,5	69	97,7	88,1	0,72	3,7	11,8	2,7	15,2	8
CT3 (03/11)	98,3	72	101,7	85,5	0,77	3,6	12,1	2,7	15,6	8
CT4 (25/11)	98,0	79	103,5	87,6	0,8	3,9	12,6	2,8	16,2	9
CT5 (14/12)	97,8	82	107,4	91,1	0,81	4,0	12,5	3	16,5	9
CV(%)			6,9	6,3	4,3	3,5	2,5	3,9	3,7	
LSD _{0,05}			2,7	2,81	0,18	0,16	0,18	0,29	0,25	
VDHNTB (Bình Định)										
CT1(08/09)	97,5	68	94,7	86,4	0,63	3,5	11,6	2,4	15,2	7
CT2(06/10)	97,0	71	99,6	87,1	0,68	3,7	11,8	2,5	15,6	7
CT3 (03/11)	98,6	73	103,3	85,8	0,7	3,6	12,2	2,7	15,8	8
CT4 (25/11)	98,2	74	106,8	88,5	0,75	4,0	12,3	2,9	16,5	8
CT5 (14/12)	99,0	79	111,1	92,4	0,72	4,0	12,2	2,7	16,3	9
CV(%)			3,7	7,2	9,3	3,2	2,3	3,9	3,7	
LSD _{0,05}			3,45	1,9	0,10	0,13	0,11	0,25	0,33	

Ghi chú:

- + CT1: Trồng 08/09/2012 (23/07 âm lịch)
- + CT2: Trồng 06/10/2012 (21/08 âm lịch)
- + CT3: Trồng 03/11/2012 (20/09 âm lịch)

- + CT4: Trồng 25/11/2012 (12/10 âm lịch).
- + CT5: Trồng 14/12/2012 (02/11 âm lịch).

Kết quả ở bảng 1 cho thấy:

- Tỷ lệ mọc mầm: đạt rất cao ở các thời vụ khác nhau 97,0 – 99,3%, tốt nhất là thời điểm trồng ngày 20/9 và 12/10 âm lịch, thể hiện ở các chỉ tiêu chiều cao cây cuối cùng, đường kính thân, đồng thời chất lượng hoa cũng cao. Ở thời điểm trồng ngày 25/11, hoa lily Yelloween nở vào dịp Tết nguyên đán, đây là thời điểm tiêu dùng nhiều nhất trong năm, giá bán lại cao hơn, do vậy thời điểm 12/10 âm lịch là phù hợp nhất cho việc trồng lily Yelloween.

Một số tỉnh miền Trung do có nền nhiệt độ cao, nên trồng lily Yelloween trước Tết khoảng 70-75 ngày sẽ cho thu hoạch vào dịp tết

Trong cùng một thời vụ, thời gian sinh trưởng của lily Yelloween ở các vùng sinh thái là khác

nhau nên để cho thu hoa vào cùng thời điểm mong muốn cần tính toán thời gian sinh trưởng của giống khi trồng ở vùng sinh thái đó. Kết quả cho thấy, với giống Yelloween khi trồng tại Nghệ An và Bình Định, ngày trồng cùng nhau (12/10 âm lịch) nhưng thời gian sinh trưởng của lily tại Nghệ An dài hơn ở Bình Định là 3 ngày.

3.1.2. Ảnh hưởng của mật độ, khoảng cách trồng đến sinh trưởng, phát triển, năng suất và chất lượng hoa lily Yelloween năm 2011-2012

Kết quả thực tế cho thấy trồng với khoảng cách 20 x 15 cm (33 củ/m²) và 20 x 20 cm (25 củ/m²) là thích hợp nhất: chiều cao cây và đường kính thân ở mức vừa phải, cây phát triển cân đối vừa thích hợp cho cắt cành và cũng thích hợp cho trồng chậu.

Bảng 2. Một số chỉ tiêu sinh trưởng, phát triển của giống Yelloween ở các mật độ khác nhau trồng tại một số địa phương miền Trung năm 2011-2012

Địa điểm	Công thức	Chiều cao cây cuối cùng (cm)	ĐK thân (cm)	Chiều dài nụ (cm)	ĐK nụ (cm)
VBTB (Nghệ An)	CT1 (15 x15)	110,5	0,65	11,2	2,5
	CT2 (20x15)	107,4	0,75	11,8	2,7
	CT3 (20x20)	101,3	0,86	12,3	3
	CT4 (25x20)	96,6	0,9	12,5	3,2
	CV(%)	5,4	3,2		
	LSD _{0,05}	2,6	0,19		
TTNN Huế (Huế)	CT1 (15 x15)	115	0,68	11,6	2,9
	CT2 (20x15)	112,5	0,76	11,6	3
	CT3 (20x20)	102,6	0,8	12,0	3,3
	CT4 (25x20)	101,5	0,85	12,1	3,4
	CV(%)	4,4	3,14		
	LSD _{0,05}	2,9	0,2		
VDHNTB (Bình Định)	CT1 (15 x15)	112,5	0,65	12,0	2,8
	CT2 (20x15)	109,5	0,75	12,0	2,9
	CT3 (20x20)	104,6	0,76	12,1	3,2
	CT4 (25x20)	102,6	0,81	12,2	3,3
	CV(%)	5,7	4,1		
	LSD _{0,05}	2,3	0,14		

3.1.3. Ảnh hưởng của kích thước củ giống đến sinh trưởng, phát triển và chất lượng hoa lily Yelloween

